

Hatayın anayasası

Komite Türk projesini esas tutarak çalışıyor

Dün Hatayın haricî işlerinin idaresi, para sistemi ve beynelmilel anlaşmalar görüşüldü

Bugün müşahitlerin mütaleaları dinlenecek

Çete Faaliyetleri Devam ediyor

Çarpışmalarda 8 kişi öldü, 30 yaralı var

Cenevre, 10 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Sancağın statüsünü ve teşkilâtı esasiye kanununu hazırlamakla mükellef olan eksperler komitesi, dün öğleden sonra mesaisine devam etmiştir.

Komite, kendisine çizdiği çalışma usulü dairesinde B. Numan Menemencioğlu tarafından tevdi edilen ve komitenin çalışma unsurlarından birini teşkil eden projenin lüzumlu ve esaslı hükümlerini müzakere etmek suretile Konsey tarafından 17 kânunusaniye tasvip edilmiş bulunan rapordaki prensiplerin tetkikine devam etmektedir. Bu suretle, komite, Sancağın haricî işlerinin müstakbel idaresine, beynelmilel anlaşmaların imzasile kat'iyet kesbedişine ve Sürye devletile para sistemi itihadına dair olan meseleleri nazarı dikkatten geçirmiştir.

Komite, bugün, müşahitlerin Bayır, Bucak ve Hazine nahiyeleri hakkındaki mütalealarını dinleyecektir.

Çete faaliyeti devam ediyor

Suriyeden gelen malûmata göre Suriyenin Türkiye hududu üzerinde yer yer çete teşkilâtına devam olunmaktadır. Suriyedeki Türkler aleyhine tedhiş hareketi çetelerle temin edilmek istendiği gibi diğer taraftan da Türklerin minarelerde otomobil kornaları çaldıkları propaganda vasıtası olarak kullanılmaktadır.

Bu delice propaganda herkesi ancak güldürmektedir.

Sancak Maliye Müdürü Hasan Cebbarenin İstanbul gazetelerine vukubulan beyanâtı Hatay halkı arasında nefretle karşılanmıştır. Hasan Cebbarenin Sancağı temsil edemeyeceği Âli Komiserliğe bildirildiği gibi Fransız Hariciye Nezaretine ve Milletler Cemiyetine de telgraflarla protesto mazbataları ile müracaatlar vaki olmuştur.

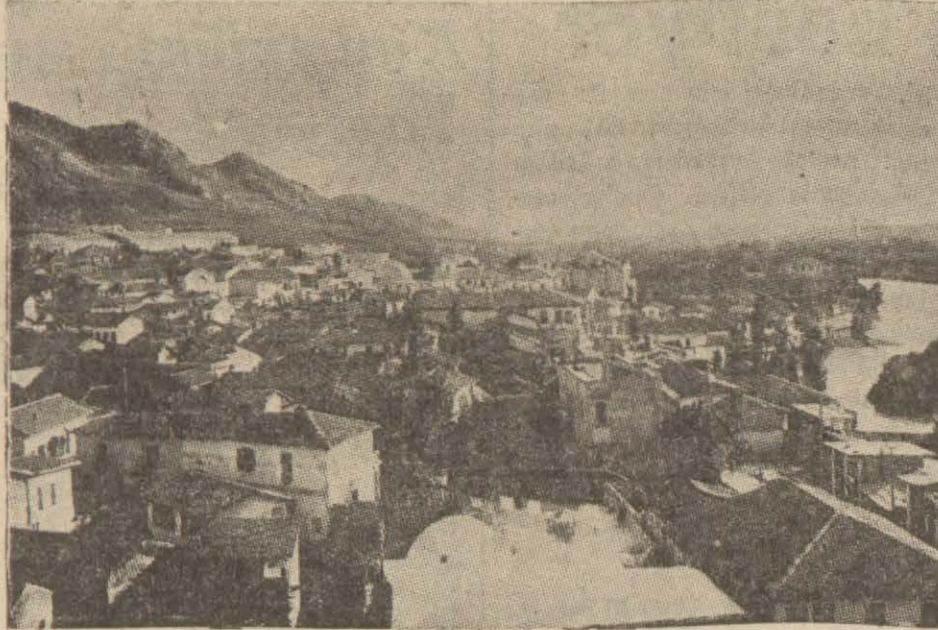
Gene Hatay Alevileri Hasan Cebbarenin maruf bir Alevi düşmanı olduğunu ve bu adamı istemediklerini Milletler Cemiyetine protesto telgrafları ile bildirmişlerdir.

Lâzkiyede nümayişler
Hataya nümayiş yapmak için gelen demir gömlekçiler, iki yüz bin Hataylı Türkün vaziyet almaları üzerine cesaretleri kırılmış ve Lâzkiyede nümayişler

Başbakanın Seyahati

Kimlerin beraber gideceği tesbit olunuyor

Ankara (telefonla) — Başbakanımız İsmet İnönü'nün Belgrad ve Londra'ya yapacağı seyahatte kendisine refakat edecek zevat tesbit edilmektedir. Gidecek heyette kimlerin bulunacakları yakında anlaşılacaktır.

Büyük bir vakarla anayasasını bekleyen Antakya'dan bir görünüş

kiyeye gitmişlerdi. Lâzkiyede bir nümayiş yapmak isteyen bu serse-rilerle Türklük aleyhinde nümayişe tahammül edemeyen halk çarpışmış, neticede 8 kişi ölmüş ve 30 kişi yaralanmıştır. Halbuki, fena halde dayak yiyen bu serse-riler de Şama ve Halebe kaçmaya mecbur olmuşlardır.

Ispanya faciası

Âsilerin taarruzları iki gündür devam ediyor

Âsi harp gemisi deniz ortasında yakaladığı vapuru nasıl batırdı ve yolcuları kurşuna dizdi?

Sıkışan hava bombardımanlarının Ispanya şehirlerinde yarattığı manzaralardan Yazıst 2 inci sayfamızda

Zeyrek caddesinde kovalamaca

Bir âşık, metresile rakibini bıçakladı

Cinayetin sebebi kıskançlıktır, yaralıların vaziyeti çok ağır

Dün, Fatih'te, Zeyrek civarında kanlı bir hâdise olmuş, Halil isminde bir seyyar satıcı, metresi Fatma ile Dar'ndeli Mehmet oğlu Mehmet isminde bir seyyar esacıyı çakı ile muhtelif yerlerinden ve ağır surette yaralamıştır. Hâdisesöyle olmuştur:
Halilin Fatma isminde bir metre-

si vardır. Fatma, Halilin arkadaşlarından Mehmetle de düşüp kalmaktadır. Evvelki geceyi de yine onunla beraber geçirdikten sonra dün de beraber kalmıştır.

Dün, bir aralık zaten ötedenberi şüphe içinde bulunan Halil, nasılsa öğleye doğru, Fatmanın Meh-

Atatürk

Dün Ankarada candan tezahüratla karşılandılar

Ankara 10 (Telefonla) — Büyük şef Atatürk bugün saat on beşte hususî trenle Ankarayı şerefletmişlerdir.

Binlerce halk, iki aydanberi hasretini çektiği Ulu Önderi görmek için istasyonu ve sokakları doldurmuştu.

Atatürk, trenden indikten sonra karşılayan vekiller, meb'uslar ve diğer zevatın hatırlarını sormuş ve kendisini çılgınca alkışlayan Ankaralıları selâmlıyarak iltifatta bulunmuşlardır.

Donanmamız italyaya Gitmiyecek

Ankara 10 (Telefonla) — Donanmamızın Akdenize çıkacağı ve İtalyan limanlarına bir dostluk ziyareti yapacağı hakkındaki haberler doğru değildir. Şimdilik böyle bir ziyaretin yapılması mevzu bahis edilmemektedir.

Yeni İngiliz Kabinesi

Çemberlayn Başvekil, Samuel Hor Maliye nazırı olacak

Londra 10 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin bildirdiğine göre, taç giyme merasiminden sonra B. Baldwin, Ramsay Mac Donald, Lord Halifax ve Lord Hailsham istifalarını verceklerdir.

Maliye nazırlığı için en ziyade şansı olan namşimdiki Maliye nazırı Çemberlayn Hoare ve Runciman dır. B. Eden ve Duff Cooper ise mevkilerini muhafaza edeceklerdir.

Londra, 10 (A. A.) — Daily Herald'ın bildirdiğine göre, B. Neville Chamberlain, iki aya kadar Başvekilliğe gelecek ve maliye nazırlığına da Sir Samuel Hoare tayin olunacaktır.

Bu gazetenin sandığına göre, muhafakâr partinin lağve edilerek bir "millî parti"ye inkılabı da pek muhtemeldir.

Fransa ile Ticaretimiz

Muahede bir sene daha uzatılacak

Ankara, 10 (Telefonla) — Fransa ile aramızdaki ticaret muahedesi Mayısta bitecektir. Fransa Elçisi dün Hariciye Vekâletine gelmiş ve bu mesele üzerinde görüşmüştür. Öğrendiğine göre ticaret muahedesi bir sene temdit edilecektir.

Bay Şükrü Kaya Ankaraya Dönmüşlerdir

Ankara 10 (A. A.) — İç işleri vekili ve parti genel sekreteri Şükrü Kaya, bu sabah Adanadan Ankaraya dönmüştür.

medin evinde olduğunu öğrenmiş, oraya giderek içeri girmiş ve Fatmayı saçlarından yakalıyarak cebindeki çakıyı çıkarmış, rastgelen yerine saplamaya başlamıştır. Bu sırada da, Mehmet, kaçmak üzere kendini sokağa atmıştır. Mehmedin — Devamı 2 inci sayfa —

Pazar günü yapılacak haya bayramı

Bugün beş tayyarelik bir filo daha geliyor

Pazar günü Yeşilköye yarım ücretle sekiz katar kalkacak, ucuz otobüs ve otomobiller temin edildi

Bugün İstanbul üzerinde uçuş var

Bugünkü gün şehrimize gelen plânörçülerimizden biri Yeşilköye inerken

Bu Pazar günü Yeşilköyde yakeci garından kalkacak sekiz katar pılacak olan büyük Türkkuşu bayramı için icabeden bütün hazırlıklar bitirilmek üzeredir. O gün, — Devamı 2 inci sayfa —

İktisat Vekili dün kongreyi açtı

Üzüm meseleside artık halledilmiştir

Vekil bütün vaziyetli anlatan bir nutuk söyledi. Encümenler çalışmaya başladılar

Ankara, 10 (Telefonla) — Üzüm Kongresi bu sabah saat 10 da İktisat Vekili Celâl Bayarın bir nutkile açılmıştır:

Bakan söylevinde, artık üzüm davasının halledilmiş olduğunu söylemiş, standardizasyon, nakliye ve ihracat meselelerini anlatmıştır. İktisat Vekili bu kongrenin hususiyetlerinden birinin de ihracat taccirlerimizin de iştirak etmiş oldukları bulunduğunu ilâve ederek ruznameyi okumuştur. Bundan sonra kongre riyasetine ittifakla Celâl Bayar, ikinci reisliklere İzmir Saylavı Rahmi ve Manisa Saylavı Yaşar, kâtipliğe Nuri, Umumi kâtipliğe İzmir Borsasından Nurullah seçilmiştir. Bundan sonra üç encümen ayrılmıştır.

İdarî işler, ihracatçılar ve dilekeler adlarını taşıyan üç encümen faaliyet başlamıştır.

Kongrenin çalışmaları dört beş gün devam edecektir. Encümenlerin hazırlayacakları meseleler her

Dün üzüm kongresi açan İktisat Vekili Celâl Bayar

yeti umumiyede konuşularak karara bağlanacaktır.

Nazik bir mesele daha çıkıyor!

Almanya mukabelei bil misil yapacak

Alman tabasına, mallarına karşı alınacak tedbir derhal mukabeleye maruz kalacak

Hudutlarda tedbirler alınıyor

Berlin 10 (A.A.) — Alman kabinesi, dünki toplantısında iki maddeli bir kanun kabul etmiştir.

Bu kanunun birinci maddesi, Alman hudutlarının muhafazasına aittir. Beynelmilel siyaset sahalarında tesirleri görülecek olan ikinci madde ise, tebaalarına karşı alınacak mukabeleibil misil tedbirleri hakkındadır.

Kanunun metni, resmî gazete de daha intişar etmemiştir. Maamafih yarı resmî menabiden öğrenildiğine göre, birinci madde, Almanyanın hudutlarını ve arazisini müessir bir surette muhafaza etmek için, tayin eyleyeceği muntakalarda ve bilhassa hudutlarda, lüzumlu telâki edecekleri her türlü tedbirleri alması hakkında da — Devamı 2 inci sayfa —

Alman Devlet reisi Her Hitler

Açık Söz'ün Roman Tefrikası: 39

ZEKERİYYA SOFRASI

Yazan: AKA GÜNDÜZ

— Siz de ısrar etmeyiniz.
— Hiç olmazsa iki üç saat daha kal.

— O zaman vapur yok.
— Sizi torpido filosu kumanda - nın motörü ile gönderirim. Ne - redeyse o da gelecek.

Prenses koluna girdi, sürükler - cesine büfeye götürdü. Büfenin ö - nü bir âlemidi. Nesime Behlül Mus - tafanın koluna girmiş, kokteyl ka - dehleri ellerinde idi. Bir yudumda içtiler, daha doğrusu Nesime içir - di. İçime kıskançlık gelmedi. Çün - kü Mustafayı tanıyorum. Yalnız biraz kızdım. Mustafanın gözleri parlıyordu. Demek kısa zamanda bir çok kadeh içirmiş.

Yanımıza dö Şevale geldi. Bu bahsi artık kapadım diyen prenses birdenbire Şevale:

— Girmek istiyor, yani seni iste - miyor. Demesin mi? Şevalef insanı hiddetten çıldırtan bir gururla bana baktı ve prensese söyledi:

— O beni istemiyebilir. Kimse - yi cebredemeyiz. Yeter ki ben onu istemiş olayım. Benim onu iste - meklğim kâfidir.

İzzeti nefsimi yediğim bu şamar - dan sersemledim. Aynı gururla ce - vap verdim:

— Siz hergeyi isteyebilirsiniz. Fa - kat ben, bilhassa sizin istediğiniz şeylerden hiç bir tanesini size ve - remem.

— Tecrübe ederiz.
— Ediniz bakayım.
— Götmeğe kalkışınız görürsü - nüz.

— Ne yaparsınız?
— İskandal çıkarırım.
— Siz mi?
— Evet, ben! Süvari zabiti dö - Şevalef!

— İskandala cesaretle mukabele ederim.

— Matmazel! kısa söyleyelim: Böyle bir teşebbüs bulunmayı - nız! bulunursanız...
— Bulunursam?
— Siz gitmeğe kalkışmadan

Mustafayı bu kalabalıkta tokatlar ve ikinci kol kola vererek kapı dı - şarı atarım! Bu işi yaptığımı se - beplerini de canım istediği gibi söylerim.

— Buradakiler size ne der?

— Buradakiler mi? Püfl! Başta Haneşka olduğu halde buradakile - rin hepsi bana vız gelir. Buradakil - ler beni ve bizi sadece eğlendir - meğe memurdurlar. O kadar!

Ben canevimden sarsıldım. Göz - lerim karardı. Gözlerimle prensesi aradım. Meydanda yoktu. Nazik görünen Şevalefin ne müthiş bir edepsiz olduğunu anlamıştım. Bu adam blöf yapmamıştı. Yanından ayrılır ayrılmaz Mustafanın yanı - na gitti ve yalnız başına bir kok - tel aldı. Yapacaktı. En ufak bir git - me hareketinde bulunsam, dediği - ni yapmaya hazırlanmıştı.

Babamın bir tabiri vardır ki her zaman söyler: Baskın basanıdır.

Öyleyse burada kahr ve işi ört - bas etmiş gibi gösteririm. Tam za - manımı getirince bu herifi ben to - katlarım.

Düşüğüm bu labirentin içinde karşıma çıkan bu Paris rezilini dö - veceğim! Buna karar verdim.

Hissediyorum, Şevalef göz ucu ile beni kontrol ediyordu. Götmeğe teşebbüs edip etmiyeceğimi gözet - liyordu. Üzerine doğru yürüdüm. Büfenin önündekilerden birkaç ki - şi bize bakıyordu. Gülümseye - rek yaklaştım:

— Müsü dö Şevalef! dedim, kokteylinizi yalnız başınıza içtiği - nizi ilk defa gördüm.

Kalmak kararımı verdiğimi an - ladı. Şen bir tavırla:

— Çift içmek için yalnız sizi bek - liyordum matmazel. Dedi.

— Naziksiniz.
— Bunu bilmem nasıl söylemiş ol - malıym ki Şevalef bir sarardı, bir kızardı.

(Devamı var)

Talimatnamenin deği - tirilmesine lüzum görülecek mi?

Pedagoji Enstitüsü, istedikleri yerine getire - meyip reddetmektedir

Pedagoji enstitüsüne talebe kaydı geçtikçe artmaktadır. Lise ho - caları fakülte talebesi büyük bir yekün tutmaktadır. Fakat enstitü talimatnamesi dolayısıyla diğer fakülte talebesi edebiyat fakültesinde kalıyormuş muallimlerin istekleri yerine getirilmemiştir. Bu büyük istek er karşısında Enstitü talimatnamesinin değiştirileceği kuvvetle söy - le mektedir.

Nazik bir mesele Pazar günü Hava bayramı

[Birinci sahifeden devam]

hiliye nazırına salâhiyet vermek - tedir. Bu kanun maddesi, dahili - ye nazırına tam salâhiyet veren, fakat hiç bir askerî teknik tedbirî istihdaf etmeyen, sırf dahili ma - hiyette bir hükümdür.

Maamafih diplomatik mahafil, bu kapun maddesini, aynı zamanda, Polonyada ve Çekoslovakya da son zamanlarda kabul edilen bazı ka - nunlar ile alakadar görmektedir.

İkinci maddenin birinci madde ile alakası yoktur.

İkinci madde, dahiliye nazırına, bir cenebi devlet Alman tebaasına karşı, Alman kanunu mucibince bir yabancı devlet tebaasına ve bu tebaanın emvaline karşı alınma - yacak tedbirler aldığı takdirde, bu devletin tebaasına ve bu tebaanın mallarına karşı, aynı derecede, mukabele bilimsel tedbirleri alın - ması için, salâhiyet vermektedir.

Bu kanun maddesi, beynelmîl hukuka ait nazik meseleler ortaya koymaktan hali kalmayacaktır.

Diplomatik mahafil, bu kanun maddesinin, bilhassa Polonyada Alman tebaası aleyhine alınmış o - lan istimal tedbirlerini istihdaf ettiği zamanındadır. Diğer taraftan şurası da tebarüz ettirilmektedir ki bu kanun maddesi, Lahay Ada - let divanı gibi beynelmîl bir mahkemeye müracaat etmeden Al - manyaya kendi kendisine ihkaki hak salâhiyeti vermektedir.

Berlin 10 (A.A.) — Curuf ve Fi - relerin dört senelik plânın gerçe - viş dahilinde toplatırılması der - piş eden bir emirname neşre - dilmiştir.

(1 nci sayfadaki devam)

tır. Bundan başka Takvim, Sirkeci ve Eyüpten kalkacak otobüsler gidip gelme 60 kuruş mukabilin - de Yeşilköye sefer yapacaklardır. Otomüslerin üzerinde (Türk - kuşu bayramı) etiketi buluna - caktır. Ayrıca Takvim, Beşik - yine (Türkkuşu Bayramı) etiketi bulunacak otomobiller dönder yol - cu ile ve bir kişiden gidip gelme ücreti olarak 125 kuruş mukabilin - de halkı Yeşilköye taşıyacaklar - dır. Yani şehirdeki bütün kara na - lik vasıtaları Türkkuşu bayramına istihraf edecek olan İstanbullular Yeşilköye götürecektir.

Memleketimizde ilk defa ya - pılmakta olan Türkkuşu Bayram - ları halkın pek büyük alakasını çekmektedir.

Evvelki gün İstanbula gelen Türkkuşu tayyareleri bu sabah İ - stanbul üzerinde uçuşlar yapacak - lardır. Bugün yine Türkkuşuna mensup üç motörlü iki motörsüz olmak üzere beş tayyareden mü - rekkep bir hava filosu Ankaradan geyrimize gelecektir.

Türkkuşu filosu Cumartesi gü - nü beş tane motörlü üç tane mo - törsüz tayyareden mürekkep bir filo ile İstanbul üzerinde uçuşlar yapacaklar ve beynameler at - mak suretile de bütün İstanbullu - ları Türkkuşu bayramına davet edeceklerdir.

Pazar günü büyük merasimle tam saat on birde Yeşilköyde Türkkuşu bayramı yapılacak. O gün motörlü ve motörsüz tayya - rlerimiz havada uçuşlar ve akro -

SON HABERLER

ANKARA - MEMLEKET ve.. BÜTÜN DÜNYA'DAN..

Fransada altın serbestliği Fransız meclisi malî kanunları kabul etti

Paris 10 (A.A.) — Parlamento altın üzerine serbetçe muamele yapıla - bilmesini, altının serbestçe ithal ve ihracını ve şimdiki kanun lâyhaların - nın kabulünden evvel aşağı fiatla altın satmış olanlara tazminat verilme - sini temin eden millî müdafaa istikrazı projesiyle geçen ikinci teşrinde mevkii tattika konan para kanununu tadil eden kanun lâyhalarını 46 reyeye karşı 470 reyyle kabul etmiştir.

Başvekil Blum, bu lâyhaların ittifaqla kabul edilmesini istemiş ve demiştir ki:

“Yegâne vazifemiz, hükümet için değil, memleket için ahdan ted - birlerin muvaffak olmasıdır. Bunun için hükümet bütün parlamentoyu bu lâyhaları tasdik etmeğe davet ediyor.

Bütün sol cenah hatipleri lâyhaları tasvip etmişlerdir. Merkez parti - lerin mensupları n ebusların eknerisi ve bilhassa Reynaud pietri ve Flandin, hükümetin umumî siyasetini tenkit etmekle beraber istikraz lehinde rey vereceklerini beyan etmişlerdir.

Japon ordusu gene muhalefete başlıyor

Tokyo 10 (A. A.) — Mebusan meclisi, müzakere için lüzumlu ek - seriyet nisabı elde edildikten dünkü celsesini tatil etmiştir. Filhakika hakhalı kanun projisinin müzakeresi esnasında sosyal mebuslarından gayri, bütün diğer partiler azası müzakere salonunu ter - ketmiştir.

Sosyal kitleler mebusları, bir karar sureti kabul edilerek hükümetten, meclisi dağıtmasını istemişlerdir. Zira, diğer partiler, bugünkü devre ruznamesinde yazılı yegâne sosyal islahat pro - jesine karşı alâkasızlık göstermek suretile meskenetlerini göstermiş bu - lunmaktadır. Ordu ve muhalefetin bu vaziyetten istifade ederek parlâ - mento lehindeki hücumlarına yeniden başlamaları pek muhtemel gö - rülmektedir.

Tramvay amelesi grev yaptı

Paris 10 (A.A.) — Tramvay memurları 24 saatlik bir grev ilânına karar vermişlerdir.

Musolininin oğ'u Bayan Simpson

Atlantikdenizini geçmeğe hazırlanıyor

Roma, 10 (A.A.) — Duçenin oğlu Bruno Musolini, tayyare ile mer - halesiz Atlantik denizini geçmek için faaliyeti hazırlanmaktadır.

Mareşal Balbonun iki Atlantik hava seferine istihraf etmiş olan Binbaşı Atilio Biseo, kendisine re - fakat edecektir.

Nikâh merasiminin ya - pilacağı şatoaya yerleşti

Tours, 10 (A.A.) — Mrs. Simp - son, dün kendisini Dieppe'den Cannes'a getiren arabaya ile Tours'a 15 kilometre mesafede bulunan Cande şatosuna saat 17.15 te vasil olmuştur. RRogers ile zevcesi, ken - disine sonradan mülâki olacaklar - dır.

B. Ruzvelt

Adalet divanının ıslahını istiyor

Vaşington, 10 (A.A.) — B. Ruz - velt dün akşam radyoda söylediği bir nutukta yüksek Federal Adalet Divanına şiddetle hücum etmiş ve bu müessesenin hattâ Parlamento - nun bu seferki içtima devresi için - de derhal ıslah edilmesini istemiş - tir.

Mareşal Foş

Napolyonun yanına gö - mölüyor

Paris, 10 (A.A.) — 20 mart tari - hinde, Mareşal Fochun tabutu, bu - gün bulunduğu yerden kaldırıl - rak Invalides kilisesinde hazırla - na nmakbereye konulacak ve Ma - reşal Foch, Napolyonun yanında yer alacaktır.

Büyük ehemmiyet verilen mülâkat

Almanya ile İngiltere arasında müzakereler

Alman Elçisi bu defa hususî tali - matla Londraya dönüyor

Londra, 10 (A.A.) — Press Asso - ciation'un bildirdiğine göre, B. Von Ribbentrop, Londraya gelir gelmez Hariciye Nezaretine gide - rek B. Edenle iki memleketi miş - terek suretile alakadar eden mese - leler hakkında görüşecektir. Lon - dra resmi mehafili, B. Ribbentro - pun hususî talimat ile Londraya dönmekte olduğu, fakat müstem - leler meselesinde her hangi bü - yük bir inkişafın beklenilmemesi lüzum geldiği kanaatinde. Garpi

basi hünerleri yapacaklardır. Bir çok paraşütçülerimiz yüksek irt - falardan yere atlayacaklardır.

Bayrama istihraf edecek olan Ü - niversite ve lise talebesine veri - lecek meccani hiletler Hava Kuru - mu tarafından alınarak Üniversite Rektörlüğüne ve maarif müdir - lüğüne verilmiştir.

Talebeye ait biletler bu ma - kamlar tarafından kendilerine da - ğıtılacaktır.

Türkkuşu talebe ve azalarının biletleri İstanbul Hava Kurumu tarafından verilecektir.

paktı meselesine gelince, bu me - selede ilk teşebbüs Almanyaya ter - kedilmiş gibidir ve bu sebepten dolayı Eden - Ribbentrop mülakatı yine çok mühim olacaktır.

Paris, 10 (A.A.) — M. Von Rib - bentropun Führerle uzun uzadıya görüştüğünden sonra Londraya av - deti, Londra matbuatında olduğu gibi Paris gazetelerinde de bir çok mütalealara yol açmıştır. Gazete - lerin ekserisinin nazarı dikkatini celbeden nokta, Belçikanın bey - nelmîl mükellefiyetlerle mu - vazi olarak yeni bir Lokarno mi - sakı akdi için yapılması muhtemel olan müzakerelerdir.

İtalyan - Macar Ticareti

Roma, 10 (A.A.) — M. Ciano ile Romadaki Macar Hariciye Nazırı, dört temmuz 1928 tarihli İtalyan - Macar ticaret itilafını İtalyan nü - stemlekelerine tegmil eden bir it - razname imza etmişlerdir.

Japonya 10 seneden Evvel harp Etmiyecek

Paris 10 (A.A.) — Yeni çıkan “A nous la Liberte”, isimli haf - takah mecmuanın bir muharririni kabul eden Japon hariciye nazi - rı Sato, haricî siyasetinin prog - ramını şu suretle anlatmıştır:

1 — En aşağı 10 sene müd - detle Sovyetler birliği ile harp etmemek,

2 — Sovyetlere karşı akdedi - len Alman - Japon itilafının as - kerî bir ittifaq haline gelmesine mani olmak.

3 — Çin ile müsavi şartlar altında müzakereye girişmek.

Kim zulüm Yapıyor?

İtalyan gazetesi İngilte - reye hücum ediyor

Roma, 10 (A.A.) — Mareşal Grazyanie karşı yapılmış olan su - ikast hakkında İngiltere Avam Kamarasında geçenlerde yapılan müzakerelerden bahseden Gazet - te del Popolo, ezcümle diyor ki:

“İngiliz mebuslarının kullanmış oldukları lisansın itidalsizliği ve hü - kûme tnamına söz söyleyen zatın hattâ hareketinin tahrikâmiz ma - hiyeti, eğer Adis Abeba bir İngiliz müstemlekesinin merkezi olsaydı, belki muhik olurdu.

İngilizler, başkalarını zulüm ve itisafı muahaze etmek hakkına asla malik değildiler. İngilterenin müstemleke siyaseti, itisafkârane vekayı itibarile çok zengindir.

İngiltere, İtalyan mezaliminden bahsettikçe, İtalyan askerlerine karşı hürmetsizliğini göstermiş o - lacaktır. Biz, yakında İngiliz müs - temleke siyasetinin maceraların - dan birini nakletmek fırsatını el - de edeceğiz.

İspanya faciası

İtalyanlar da aynı âkibete uğraya - caktılar

Madrid, 10 (A.A.) — Madrid rad - yosunda bir nutuk söyleyen gene - ral Mija ezcümle demiştir ki:

Düşmanın taarruzu başlamıştır. Dün tutulan dört İtalyan esirin ifadelerine göre, âsiler, Habeşlere karşı harbeden İtalyanları yar - dımlarına çağırmuşlardır. Asiler, evvelâ, Araplardan, bilâhare Al - manlardan ve şimdi de İtalyanlar - dan yardım istemiştir. İtalyanlara da diğerlerini aynı mükadderatı nasip edecektir.

Madrid yolu kesildi

Salamanca, 10 (A.A.) — Franko kuvvetlerinin pazartesi sabahı Gu - adalajara cephesinde başlayan bü - yük taarruzu, dün durmadan de - vam etmiştir.

Gecelerin, tayyareciler, düşman mevzilerini muvaffakiyetle bom - bardıman etmiş ve bunu müteakip piyade kitaları hücumu geçmiş - tir. Düşman, mevzilerini terkede - rek Franko kuvvetlerine bir kaç kilometre derinlikte arazi bırak - mıştır. Bu gelişil bilhassa Madrid - Cuenca şosesi üzerinde kâin Sacedonun şimalinde Cifuentes isti - kametinde fazla olmuştur. Bu ge - kililiş Franko kuvvetleri için bü - yü kbir ehemmiyeti vardır. Zira, Madrid - Cuenca yolu, Madridi hü - kûmetçiler elinde bulunan vîlâ - yetlere bağlayan yegâne yoldur.

Madrid üzerinde uçuşlar

Salamanca, 10 (A.A.) — Franko tayyareleri, pazartesi ve salı gün - leri Madrid üzerinde uçuşlar ya - parak geyrin Franko kuvvetlerine terkedilmesi hakkında beyana - meler atmıştır. Barselon civarın - da da tayyarelerin faaliyeti art - mış ve liman civarındaki kışıla - rın bir çoğu bombardıman edil - miştir.

Öğrenildiğine göre, Cerdoba'nın şarkında Andujar mntakasında hükûmetçiler bütün köprüleri ber - hava etmiştir.

Londrada bir konferans toplandı

Londra, 10 (A.A.) — İspanya va -

Dış Politika

Filistin yine karışıyor

Kudüsten gelen haberler, Filis - tinde vaziyetin gene karışmaya başladığını bildirmektedir. Bir ya - hudi doktorunun Araplar tarafın - dan öldürülmesi ile başlayan hâ - dise, karşılıklı bir kital mahiyeti - ni almış ve hükümet orfî idare de hükümet tarafından alınacak daha şiddetli tedbirin başlangıcı telâk - ki edilmektedir.

Malûmdur ki, Filistin vaziyeti geçen sene hayli karışmıştı. İngil - tere hükûmeti bunun üzerine Fil - istine külliyetli İngiliz kitaları yol lamaya karar verdi. Ve bunların arkasından da Lord Peel'in baş - kanlığı altında bir tahkik komis - yonu gitti. Önce Araplar tahkik komisyonunun çalışmalarına karşı lâkayt kaldılar. Ve bu heyet ile temas bile etmek istemediler. Tah - kik komisyonu Filistinden ayrıl - cağı sıralardadır ki Arap hükûm - darlarının ısrarile yüksek Arap ko - mitesi, boykotu geri almaya ve A - rapların komisyon huzuruna çık - malarına razı oldu. Binaenaleyh tahkik komisyonu Arapların da nokta nazarını öğrendikten sonra Londraya avdet etmiştir. Ve rap - porunu hazırlamaktadır. Bu rapo - run Mayıstan evvel hazırlanamı - yacağı bildirilmektedir. Her iki ta - raf komisyon raporunun neşrine intizaren Filistinde bir mütareke akdetmekle beraber, gerek Arap - lar ve gerek Yahudiler bu müta - reke devrinde hazırlanmakta idil - ler. Filistin müftüsünün Hicaz kral - ını ziyareti bu hazırlık cümlesin - dendir. Diğer taraftan Filistin ileri gelen Yahudileri de Amerika ve İngilteredeki yahudiler ile temas etmek için bu memleketlere git - mişlerdir.

Komisyon raporunun mahiye - ti malûm değildir. Bununla bera - ber, bir dereceye kadar da uzlaş - tırma komisyonu mahiyetinde olan bu heyet, galip ihtimal, Arap ve Yahudi tezleri arasında mütava - sıt bir nokta nazar ileri sürecektir. Bütün uzlaşırma komisyonla - rının yaptığı gibi, şunu unutmam - lak lâzımdır ki, tahkik komisyo - nunun salâhiyeti, mandanın şart - ları ile tahdit edilmiştir. Yani ko - misyon ancak mandanın çerçevesi içinde bir hal çaresi arayabilir. Mandanın ruhuna karşı bir nok - tai nazar ileri sürmez.

Her ne hal ise, tahkik komisyo - nu raporunun neşrine kadar Arap - Yahudi mütarekesinin devam e - deceği sanılıyordu. Her halde şu muhakkaktır ki bu defaki hare - ket, geçen seneki gibi organize e - dilmiş değildir ve genişlemesinin önüne geçmek içindir ki Filistin hükûmeti, derhal orfî idare ilân etmiş ve şiddetli tedbirler almak lüzumunu hissetmiştir. Geçen - ne Filistine gönderilen İngiliz as - kerlerinin büyük bir kısmı henüz orada bulunduğundan, bu şiddetli tedbirleri almak için de hükû - metin elinde vasıta var demektir.

Ahmet Sükrü Esmer

Zeyrek cinayeti

(1 nci sayfadaki devam)

keçtiğini gören Halil, bu sefer de onun peşine düşmüş, Zeyrek yo - kuşunda yakalıyarak onu da birkaç yerinden yaramıştır. Arkalardan koşan Fatma da, Zeyrek yokuşunda, Mehmedin düş - tüğünden birkaç adım geride yere yıkılmıştır. Halil, bundan son - ra güçlükle yakalanmış, oldukça tehlikeli surette yaralanan Fatma Haseki kadın hastanesine, Meh - med te Cerrahpaşa hastanesine kal -dırılmıştır.

Fatma, arka tarafından, kaba etinden ve karnından olmak üzere üç, Mehmet de arka ve ön tara - fından olmak üzere iki yerinden yaralıdır. Dün gece ikisinin sıhhi vaziyetleri iyice görülmüşse de he - nüz ölüm tehlikesini atlattığı sayıl - mamaktadır.

ziyetini ve İspanyol hükûmetine yardım etmek için alınacak ted - birleri münakaşa etmek üzere bu - gün Londrada çoktan beri göröl - memiş beynelmîl büyük bir işçi konferansı açılmıştır.

Beynelmîl sendikalar federas - yonu ile işçi ve sosyalist enternas - yonali tarafından tertip edilen bu konferansa, 20 memleketi temsil e - den 200 den fazla murahhas işçi - rak etmiştir. Konferansa Walter Citrine riayet etmektedir.

FIKRA: İki Cumhuriyet

Sancak sınırından bahsedildiği vakit işittığınız iki kelimeye bir daha kulak veriniz: Bayır, Bucak!

Türk Sancağı bağlanıp bağlanmamasında tereddüt olunan iki nahiyeye isimlerinin böyle tesadüf etmesine ne dersiniz? Bunlar kaynak suyu kadar temiz Türkçedirler; bunların iki hecesi içinde, Türk köyünün bütün peyzajları ve musiki saklıdır.

Le Temps gazetesinin Türkçe anlamamış olmasına hak verebiliriz. O Bayır ve Bucak kelimelerini Arapça da zannedebilir. Fakat bizim teklif ettiğimiz anayasayı demokrasi olmakla tenkit etmesinden ne mana çıkarmalı? Düşününüz: Türkiye Cumhuriyeti ile Fransız Cumhuriyeti arasında bir bölge ve halk için anayasa yapılmak lâzımgeliyor. Fransız ihtilalinin Cumhuriyeti, Kemalist Cumhuriyete fazla demokrat olduğu için çıkıyor!

Ancak Le Temps'e aklını kaybettiren birşey var: Demokrasi Fransa iktidarını Leon Blum'a verdi. Sağ Le Temps bundan o kadar ürkmüştür ki demokrasi sözünü duyar duymaz gözlerinin karşısına Leon Blum'un korkunç hayali dikiliyor ve sol eli ile gözlerini kapayıp sağ eli ile bu hayali itiyor:

— İstemem!
İnşallah Leon Blum'un Cenevredeki delegesi Le Temps muharririnin fikrinde değildir: Çünkü o vakit meseleyi bu kadar kolay tevil edemeyiz.

Fatay

Adliyede:

Kasa hırsız Fantomanın muhakemesi

Mehmet, parmak izlerinin kime ait olduğunun anlaşılacağına iddia ediyor

Galatada yapılan bir masa hırsızlığından dolayı, meşhur Fantoma Mehmet'in muhakemesine Asliye Üçüncü Ceza mahkemesinde dün bakılmıştır.

Fantoma, bu hırsızlığın kendi tarafından yapılmadığını iddia etmektedir. Halbuki, masanın üzerindeki camda görülen parmak izleri büyüktürek Fantomanın parmak iziyle karşılaştırılmış, Emniyet Müdürlüğü'nün mütehassıs parmak izi memurları, bu izlerin birbirinin aynı olduğu mealinde rapor vermişlerdir.

Fantoma Mehmet, bundan evvelki celsede, bu memurların izlerin kimlere ait olduğunu anıya - mıyacaklarını, meselâ, üç beş parmak izinde hangisinin bu iye benzediğini dahi keşfedemeyeceklerini söylemiştir.

Bunun üzerine, dünkü celsede, Emniyet Direktörlüğü parmak izi memurları Mehmet'in ve diğer üç şabakalının parmak izlerini almışlardır.

Bu izler, ağırandışman yapılmış izin bu dört izden hangisine benzediği anlaşılıp anlaşılacağı hakkında kanaat edinilmek üzere Ankarada Emniyet Umum Müdürlüğü Büro teknigine gönderilecektir.

Belediye Şirketi Hayriye Davası

Bir dubanın rıhtımı tahrip etmesi yüzünden çıkan dava başka güne kaldı

Asliye İkinci Hukuk Mahkemesinde, dün, Belediye tarafından Şirketi Hayriye aleyhine açılan bir davaya bakılmıştır. Belediye, bu dava ile, Şirketi Hayriye vapurlarının, üzerinde iskele olan dubayı, yanaşırken itip sahile çarptığını, bu yüzden, rıhtımı tahrip ettiğini iddia etmekte ve tamire mecbur tutulmasını istemektedir. Şirket avukatları da, rıhtımın, Umumi Harp ve Mütareke senelerinde Boğazdan geçen harp gemilerinin tevhit ettiği dalgalarla dubanın sahile çarpmasından bozulduğu iddiasında bulunmuşlardır.

Dün bakılan bu dava, Belediye vekilinin mahkemeye verdiği bir lâihayın şirket vekilleri tarafından tetkiki için başka güne bırakılmıştır.

Kamyün Kazası

Suçluların cezalandırılması istenildi ve muhakeme karar için kaldı

Bayramın ikinci günü akşamı, Kocataş suyu getiren Caferin kullandığı kamyonun sol taraf marşpiyesinde gitmekte olan jandarma neferi Konyalı Bektaş, karşıdan

gelen taş ve tuğla yüklü ve Mikaelin kullandığı kamyonla bindiği kamyon arasında ezilerek ölmüştü.

Dün, Mikaelin mevkuf, Caferin gayri mevkuf olarak muhakemelerine devam edilmiştir. Geçen celsede yeniden teşkiline karar verilen üç kişilik ehli-kuvvet heyetinin verdiği rapor okunduktan sonra Müddeiumumi Feridun Bagana iddiasını yaparak hülasatan demiştir ki:

— Mikaelin, karşıdan gelirken sağa, sola selâm vermek üzere bakınması neticesinde kamyonun istikameti değişmiş, nizami seyir ve yoldan çıkmıştır. Bu cihet, yapılan keşifler ve dinlenen şahitlerin ifadeleriyle sabit olmaktadır.

Cafer de marşpiyeye adam almak suretile Belediye nizamlarına riayetsizlik ederek kazaya sebep olmuştur. İkisinin de Ceza kanunun 455 nci maddesine göre ceza - landırılmalarını, yalnız, Cafer hakkında 59 uncu maddenin de gözönünde tutulmasını isterim.

Muhakeme, karar için cumartesi gününe bırakılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Gazi köprüsü inşaatı her gün bir parça daha ilerlemektedir. Almanyaya ismarlanan dubalar da dört ay sonra şehrimize gelecek - tir.

★ Eski telefon şirketi tasfiye heyeti dün toplanarak bir yıllık işleri tetkik etmiş ve heyet aynen ihka olunmuştur.

★ Münhal valiliklerden birine birinci umum müfettişlik baş müşaviri Naci ve diğrine de Dahiliye Vekâleti seferberlik müdürü Hüsamettin'in getirileceği söylenmektedir.

★ Teknik ve öğretici filmlerin gümrük rusumundan muaf tutulmasına dair olan kanun vilâyete tebliğ edilmiştir.

★ Muhtelif sanayi grupları bir kaç güne kadar sanayi birliğinde ayrı ayrı toplanarak muamele ver - gisinin kaldırılması lehinde görüş - mektedir.

★ Belediye afişaj işi için bir büro hazırlanmaktadır. Şehrin muh - telif yerlerine konacak afiş kule - leri için de tetkikler ilerlemektedir.

★ Hukuk fakültesi dekanı: Sıddık Sami sihi vaziyetinin müsait olmadığından bahisle dekanlıktan istifa etmiştir.

★ Edirnekapi meydanının büyü - tülmesi için kalenin bir kısmı ge - nişletilerek ikinci bir geçit yeri daha açılacaktır.

çit yeri daha açılacaktır.

Galata yolcu salonu

Müstakbel Galata yolcu salonu için hazırlanan maketleri seçecek olan jüri heyeti yakında son toplantısını yapacaktır. Dün tali komite bir toplantı yaparak maketler hakkındaki raporunu hazırlamış ve jüri heyetine vermiştir. Heyetin son toplantısında en güzel maket seçilmiş olacaktır.

Şehir Haberleri

Trahom Hastalığı Salgın mı?

Bazı semtlerde trahom vak'alarına tesadüf ediliyor

Vefa, Haydar ve civarı mahal - lelerinde yerleşen Siirtli muhacir - lerin bazıları vasıtasıyla yerli kom - şulardan bir kaçına «Trahom» has - talığının geçmek tehlikesinin gö - rüldüğü iddia edilmiştir.

Bu ihbarla ehemmiyetle alakadar olan ve esasen müteyakkız bulu - nan Sıhhiye müdürlüğü derhal keyfiyetî Fatih tababetine bildire - rek hâdisenin tahkikine acil tedbir - lerin alınmasını emretmiştir.

Bunun üzerine yapılan bir ta - ramada 10 kişi kadar trahomlu bulunmuş ve hemen kendileri tec - rit olunarak tedavilerine başlanmış ve lâzım gelen sihhi tedbirler it - tihaz edilmiştir.

Dün kendisile görüşen bir mu - harririmize sihhiye müdürü Ali Rıza şu izahatı vermiştir:

«Vilâyeti şarkiyeden gelen eş - hastan bilhassa Siirtlilerden se - kiz on kişi Trahomlu bulunmuştur. Bunlar derhal tedavi için hasta - hanelere yatırılmışlardır. Trahom şehir içinde yayılmış bir vaziyet - te değildir.»

Bizim yaptığımız tahkikata gö - re filhakika Fatihin bazı arka ma - hallelerinde Vefa, Haydar ve civarı hemen kâmilan Siirtlilerle me - kündür. Ve bunların miktarı iki bin kişi kadardır.

Küçük yaştanberi burada oturan mahalle halkından bazıları buna işaret etmişler ve ezcümle kendi - sinde trahom tehlikesi sezen Ce - mil isminde bir kitapçı demiştir ki:

«Siirt şehrinin trahom mü - cadele muntakası dahilinde bu - lunması ve mahallemize fazla Siirt - linin gelmemesi, sirayet tehlikesi ihtimalini düşünen bir kısım yer - li komşularımızı buradan ayırmış - tir. Arsalarımızın kıymeti de azalmıştır.»

Mahallede benimle beraber eski Mîlas hâkimi olan bir zat ve di - ğer küçük bir kız çocuğu eskiden sapsağlam olan gözlerimizi tedar - it etmekteyiz.

Siirtli komşularımızın ekserisi kabızmalık, seyyar esnaflık, ke - se kâğıdı imaleli hayatlarını ka - zanamaktadırlar. Halkla daimi te - masta bulunan, bu iş sayesinde i - çlerinde hasta olanlardan mikro - bun elden ele geçmek tehlikesi vardır. Bunun için bu hastalığı da sıkı bir mücadeleye tâbi tutmak çok faydalıdır.»

İki inkılâp Dersinin mevzuu Hatay aldı!

İzmir sayılayı ve eski Adliye Vekili Bay Mahmut Esat Bozkurt iki gündenberi yaptığı inkılâp ders - lerini Hatay mevzuu üzerinde ver - mektedir. Evvelki dersini Hatayın hukuki münasebeti mevzuunda ver - mişti. Dünkü dersinde Hatayın siyasi ve iktisadi münasebeti ü - zerinde vermiştir.

Bir memurun muşerretsizliği lâaletta yin bir hâdisse değildir!

Memur muşerreti var mıdır? Bugünkü Soruyoruz yazımızdaki müessif hâdiseye bakılırsa kısmen hayır. Fakat hakikatte memurun muşerreti, cemiyet içinde serbest bulunan halkın muşeretinden daha ağırdır. Hükûmeti temsil eden bir memur, evvelâ, üzerine aldığı vazifesinin icabı olarak halkla temas ederken vakur bir muşerrete bağlıdır, sonra haktan biri olmak muşeretleriyle mükelleftir ve ayrıca hükû - met arkadaşları ve âmirleri arasında ayrı ve hususî bir muşerrete tâbidir.

Memurun muşeret mektebi diye bir mektep yok - tur. Fakat o kadar çok örneklerle daima beraberdir ki ona kitabın veya hocanın öğreteceğinden fazla ve dikkatte değer muşeret yolları gösterebilir.

Be yazıt nahiyesi belediye tahsildarları olduğu an - laşılan (Soruyoruz) sütunumuzdaki hâdisenin kabra - manları, bu suretle üç muşeret mükellefinin de behresizlik göstermiş bulunuyorlar. Vazifelerinin sa - lâhiyetlerini tecavüz etmişlerdir. Bu tecavüz halktan birini tahkir ve tezyife ve mübitinde tezile kadar

SORUYORUZ:

Memur kapı tek - meleyebilir mi?

Bir tanıdığımız anlatıyordu: «Geçen gün evime yabancı iki şahıs gelmiş, kapıyı çalmış - lar. Evde yalnız bugün ailem ka - pının arkasından seslenerek kim olduklarını sormuş:

— Hele kapıyı aç da söyleyiz! Demişler. Ailem şüphelenmiş açmamış:

— Kapıyı açmağa lüzum yok, sizi dinliyorum, demiş, ne istiyor - sunuz ve kimi arıyorsunuz? Söy - leyiniz.

Kapının öündekilerden biri haykırmış:

— Kadın sen ne cesaretle ka - pıyı açmıyorsun. Biz, memuruz! Aç diyoruz sana.

Şu cevabı almış:

— Rica ederim, bir az daha nezaketli olunuz. Hem kapının öündü avaz avaz bağırarak, he - le memursanız, hiç yakışık al - maz. Ne istediğinizi, kimi ara - dığınızı söyleyiniz. Sonra acaba - derse kapıyı açarım. Söylemez - seniz çekilip gidiniz.

Dışardaki zat pür tehevür ka - pıya bir kaç tekme indirmiş, bir taraftan da şöyle bağırarak:

— Bak hele, bir de memura hakaret ha... Terbiyeni takın kadın! Aç diyorum sana... Şimdi kapını kırarım. Merdiven dayar, pencereden içeri girerim, sonra pişman olursun... sen ne lâf an - lamaz kadınsın... Hâlâ açmıyorsun ha...

— Şimdi sizin memur olduğun - uzdan büsbütün şüphelendim. Kapıyı açmam, salâhiyetiniz varsa kırıp girebilirsiniz.

Bu cevap, kapı öündeki zatı büsbütün küplere bindirmiş, so - kaktan gelip geçenlerin hayrette kendisine dikilen gözleri öündü, bir çığır gibi çirkin kelimeler haykırarak kapıya tekmele indir - meğe, tartaklamağa başlamış... Nihayet pek haklı olarak kendi - sine artık cevap verilemediğini gö - rünce arkadaşlarıyla beraber çe - kilip gitmiş.

Ertesi gün sorup soruşturdum. Bunların yol parası tahsiline gelmiş Beyazıt nahiyesi belediye tahsildarlarından olduğunu hay - ret ve esefle öğrendim. Siz bu - na ne dersiniz?»

Diyeceğimiz, daha doğrusu sualimiz şu:

Bu memur ne istediğini bile söylemeden bu tarzda kapı aç - tırmağa kalkışmağa ve ağızına gelen hakareti sayırmak salâ - hiyet ve cür'etini nereden almış - tır? Cumhuriyet devrinde Os - manlı zabıtası artığı bir zihni - yetle iş görmeğe kalkışacak bir memurun mevcudiyetini ta - savvur edebilmek bile ne kadar güçtür. Haklı olup olmadığımızı âlakadarlardan

Soruyoruz!

Bay İhsan

Buradaki işlerini bitirip Ankaraya döndü

İ Kültür Bakanı Bay Saffet Arıkanla beraber şehrimize gelen tâlim ve terbiye reisi Bay İhsan buradaki işlerini bitirerek dün ak - şamki ekspresle Ankaraya hare - ket etmiştir.

Kütüphaneler Bir araya Toplanacak

Ankarada büyük, milli bir kütüphane tesis edilecek

Maarif Vekâleti, Ankarada bü - yük bir milli kütüphane tesisine karar vermiştir. Bu iş için mühim bir tahsisat ayrılacaktır. Anka - ra, Cumhuriyet merkezinin şerefi - le mütenasip bir bina inşa ettiri - lecek, bu büyük kütüphanede bir milyon cilt kitap bulunacaktır. Bu milli kütüphaneye, İstanbuldaki kütüphanelerin tarihi ve kıymet - li eserleri de konacaktır.

Memleketin diğer taraflarında bulunan ve tek nüsha olarak mu - hafaza edilen bazı kitaplar, el yaz - ması eserler vesair kıymetli kitap - lar Ankaraya nakledilecektir.

İstanbuldaki kütüphaneler de, bugünkü dağınık vaziyetinden kur - tulacak, ve bir araya toplanacak - tır. Üniversite kütüphanesinden de, tarihi kıymetli haiz olan eserler, Ankaraya nakledilecek, burada yalnız tetkikat için lâzım olan ki - taplar bırakılacaktır.

İstanbulda, uzak semtlerde semt kütüphaneleri açılacak, bu semt kütüphanelerinde yalnız, daima lâzım olan eserler bulundurulacak, buralardan gençlik ve talebeler istifade edeceklerdir. Diğer bütün İstanbul kütüphaneleri birleştirile - ceektir.

Ankaradaki kütüphane için ya - pılacak binanın, kıymetli bir sa - nat eseri olması arzu edildiğinden, binanın planı için bir müsabaka açılacaktır.

Maarif Vekâleti, yeni tesis edile - cek bu milli kütüphaneye için tet - kikleri yapmaktadır.

İbni Sinanın Yıldönümü

Büyük Türk âlimi, İbni Sinanın ölümlünün dokuz yüzüncü yıl dö - nümlüne tesadüf eden Haziranın 20 inci günü büyük bir ihtifal yapı - lacaktır.

Bu münasebetle tarih kurumu - nun himayesi ve Sivas mebusu Şemseddin başkanlığı altında bir komite teşekkül ederek hazırlıkla - ra başlamıştır.

İhtifal üniversite konferans sa - lonlarında yapılacak ve İbni Sina - nın ilmi varlığı hakkında bir eser nesredilecektir.

Garp ve Şark âleminin hürmetle takdir ettiği bu büyük âlimin (Ka - nun) unun tercümesi de bastırıl - cak, diğer eserleri de teşhir olu - nacaktır.

Ev kuuturatları kontrol ediliyor

Belediye mürakıp ve memurları bu haftadan itibaren şehrimizde umumî bir kontrolat muayenesine çıkacaklardır.

Yoklamada hiç kontrolatı görü - lmeyen kiracılardan kira bedelinin yüzde dört buçuğu nisbetinde ve kontrolat olup ta noterden vas - dik edilmiş bulunmayanlardan yüz - de bir buçuk nisbetinde para ce - zası alınacaktır.

Günün Vodvilinden

Yürü, ya kulum!

Allah bir defa (Yürü, ya kulum!) deme sin, şu cama ne buyruluyor? Dünyanın en narin, en nazik, en entî püften bir şeyi iken, birden bire dünyanın en sağlam matı olarak demir ve betonun bile üstüne çıktı! Avrupa ve Amerikada şimdi en sağlam apartmanlar tepeden tırnağa yalnız camdan yapıyorlarmış.

Buna bakıp, vallahi, zamana hay - ret etmemeli, demek cam kadar bile sağlam olmanın en etnîpüden adamların demir gibi, taş gibi in - sanların üstüne çıkıvermeleri gayet tabii, yirminci asrın fennî imiş.

Yarebbil ne değişiklik bu aca - yipler dünyasında Evler, apart - manlar, mobilyalarla en sağlam madde olarak cam yapıldığına göre, bundan böyle (sırça köşe) oturan asil emniyette oluyor! Aca - yip şey! Avrupalılar ve Amerika - lılar cam apartmanlara bayılmış - lar: Zira binaların en sağlamı, hafızışhaya en uygun olanı imiş.

Cam apartmanlar içinde oturan - lar, haricî dünyayı mükemmeden görüp, temaşa edebiliyorlar, fakat dışarıdan hiç kimse onları görmüyormuş.. bu cam apartmanlarda oturanlara dünyanın yaygarası viz geliyormuş.

Demek bizde öyle dahiler var ki bu rahatlığı daha evvel keşfetmişler. Onlar da aynı iddiada idi de dinliyen yoktu: Malûm a, insanların baştan aşağı cam bir apartmanda oturma - sı demek, hakikatte insanların bundan böyle büyük şişeler için de yaşamaları demek değil mi?

Eh, o halde bunu ilk keşfedip Bir türlü dinletemeyen dahiler bizlere: Neyzen Tefvik ve Çallı İbrahim üstadlar!

Kalb garibeleri..

Gazeteler, bir türlü, şu inegöl - deki kalbi sağ tarafında olan genç şöfer Mustafayı dillerinden bırak - mıyorlar. Bir gazete yine bu adam - dan bahsedip kalbin sağda olma - sının kendisine hiç bir zahmet ver - mediğini yazıyor.

Halbuki buda bukadar şaşılacak bir şey mi? Biz öyle adam biliyo - ruz ki ne sağda, ne solda de - ğil, kalbi karesinde! Hem de herif bu halinden rahatsız olmak, şikâ - yet şöyle dursun, bilâkis pek te «keyif içindedir».

İlimisimya ile meş - gul belediye..

Çöplerin imhası için belediye yeni bir ilaç forfülü bulmuş! Eh, bu belediye Vallahi sun' altın ima - lını de bulur!

Mutaassip bir kayın baba

Okudunuz mu? Manisada katil bir kayın baba bir karış toprak yüzünden damadını öldürmüş. Kayın baba eski bir tahsildar ola - cak: Damattan yüz görümlüğü olarak canını almış..

Salgın bir hastalık zahar!

Dünkü gazetelerinde birinde şöyle gayet garip bir haber okuduk:

«İzmirin eski bir illeti olan defi - ne hastalığı tekrar başgöstermiştir. (Kızıl çöllü) de bir evde define bulunduğuna haber verilmiştir. Araş - tırmalara başlanacaktır..»

Allah Allah! Parlak imar plân - larile meşgul bütün şehirler aynı illete mi müptelâ?!

Serdengeçli

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Bay Ali Râna Uzunkö - rüdeki tetkiklerini anlatıyor

Gümrük ve inhisarlar vekili Bay Ali Râna Trakya'daki tetkiklerini bitirmiş ve dün gümrükler baş - müdürü Bay Mustafa Nuri ile bir - likte şehrimize dönmüştür.

Dün de şehrimizde gümrük ve inhisar işleriyle meşgul olan Bay Ali Râna kendisile görüşen bir mu - harririmize Uzunköprü tetkikleri etrafında şu beyanatta bulunmuş - tur:

«İstanbuldan Uzunköprüye gittim. Pazartesi günü Uzuköprü - de gümrük kontrolu ve muayene - lerinin trenlerde nasıl yapıldığını tetkik ettim. Ayrıca gece de bu hu - sustaki tetkiklerime devam ettim. Dönüşte Alpulluya da uğruyarak şeker fabrikasını gezdim.»

Bay Ali Râna bir iki güne kadar Ankaraya dönecektir.

Hatice Hatip

HİKAYE

Gülme komşuna...

Yazan: Abdullah İhsan Şensoy

Emine kadın ağzı kulaklarına varıncasına, gözleri yaşara yaşara, dizlerine ellerle vura vura, katı lırcasına güliyordu:

— Kah kah kah... Kah kah kah! Hatice hala komşusu Emine kadının bu kadar gülmesine artık tahammülü kalmamıştı:

— Ayol, dedi, bu kadar gülmek hayra alamet değil. Meşhur sözdür: Gülme komşuna gelir başına demişler... Bugün ona ise yarın da sana... Senin de yetişkin bir kızın var...

Emine kadının bu söz üzerine gülmek için yayılan ağzı açık, dizlerine vurmak için havaya kaldırdığı elleri yukarıda kalıyordu. Gülmekten yaşaran gözleri, yavrusunu çalacak avcı görmüş dişi kaplan gibi sabitleşti:

— Ne demek istedin? Hatice hala, gayet tabii ve dü-rüst, sakin bir sesle:

— Ne diyeceğimi, dedi. Bu kadar gülme... İyi değil demek istedim. Senin de bugün yarın gelin olacak bir kızın var. Ne bilirsin?

«Ne bilirsin?» Bu söz Emine kadını köpürtmeye, içini boşaltmaya, zıvanadan çıkartmaya, bir kelime ile, deli divane etmeye kâfi geldi; bağdaş kurduğu minderde şöyle doğruldu, ellerini düşmanın gurtlağına geçirecekmış gibi cürekâr bir hareketle gerdi; kin dolu gözlerini, hain bir bakışla büzdü:

— Ne bilirsin mi? Sen emine kadının kızını takunyacının kızı mı sanıyorsun?

Hatice kadın bu âni köpürüşten ürkmüş gibi çekildi, mangala kabarması için sürüşürdüğü kahve cezvesi sallandı, dökülen kahve havaya bir yığın külün kalkmasına sebep oldu, bu aralık Hatice kadın mırıldandı:

— Öyle demek istemedim. Ayşemi ben de severim. Terbiyeli, kendi halinde, namuslu sessiz bir kızcağızdır, bu zamanda eşine az rastgelir doğrusu... Fakat de-mek istediğim. Öyle söylemişler işte... Gülme komşuna gelir başına diye... Elbette takunyacının kızıyla böyle evinden kaçmasını istemezdi. Dünya bu belli oluyor mu ki?

Emine kadın Hatice halanın bu sözlerinden biraz müteselli, yatış-kın bir lisanla, evvelâ dökülen kahve ve kalkan kül için:

— Hayırdır inşallah... Dedikten sonra:

— Ah... Hatice hala diye ilâve etti. Kızını döğmeyen dizini döğder demişler... Bu da bir ata sözüdür. Genç kız öyle gece yarılarna kadar sokakta gezerse ya davulcuyla varır ya zurnacıyla... İşte nihayet bir berbere kaçtı. Ne imiş efendim o. Bu gece danslı çaymış, bu gece danslı nişanmış. Yok bu gece sine-ma... Tiyatro... Maksat: Fingirde-mek... Sözüme tövbe... Taş çatlasa ben Ayşeciği imkân yok baş u-cumdan ayırmam... El oğlu bu! Bir kucaklar, iki kucaklar...

— Hayırdır inşallah... Dedikten veya boşaltıp komşusu Emine ka-dına uzatırken yine mütevikkil:

— Kismet dedi. Kismetini oymuş.

Yazılan cümle çizgisi bozulmaz. Becer de fena çocuk değil...

Emine kadın bir iki kere ıkrat edilmiş kahveyi hopurdattıktan sonra, yine çaçaron çenesini açtı:

— Kismet deme halam... Kismet deme! Gergi kismet de var amma bunakı kismet değil. Sen zannediyorsun ki takunyacınkı bun dan haberdar değildi?.. Ne münasebet! Ne münasebet! Kız evde kalacak diye kızı kapı dışarı edip gece yarılarna kadar sırtına hep o sebepti. Hattâ birkaç kere yüzüne karşı:

— Hu hatunum, kendine gel, zaten kızın havalı, daha beter havalandırıyorsun, mahalle delikanlıları peşinde dolaşıyor. Dikkat et, sonra döğünmek para etmez, dedim de beni bir tersledi, terstedi de ne dedi biliyor musun?

— Emine kadın, Emine kadın, çok söyleme, dahında meyvası olan ağacı taşlarlar... İşte nihayet taşladılar... Taşladılar değil kopardılar... Büyük sözüm dedim ya! Ah Ayşeciğimi söyle elceğizimle bir evlendireyim de görsünler...

Hatice hala bir taraftan fincana sevmiyen, fazla lakırdıdan hoşlanmayan bir karakterde yaratılmış bir kadındı:

— İnşallah dedi. Ayşenin hayırlı bir kocaya gitmesini elbet biz de isteriz. O da bir kızımız...

Artık bir kere Emine kadının analık damarları kabarmıştı:

— Ah Hatice hala... Hele sen Ayşemi şimdi görme? Öyle bir hamarat kız oldu ki, bir dediğimi iki yapmıyor. Kâfir (17) sine bastı. Öyle güzelleşti ki, nerede ise kocaya vermiye bile kışkanacağım... Fakat ah analık. Ne yaparsın? torun sahibi olmadan Allah canımı almasın?

Hatice hala mırıldandı:

— A! Komşu Allah esirgesin... İnşallah torununun torunu da görürsün? Daha dur bakalım!

Biraz sonra kahve içilmiş, ayağa kalkılmış, sokak kapısına varılmış, uzun bir Allah'a ismarladık-tan sonra yeni bir ayak sohbeti başlamıştı:

— Allaha ismarladık, bize de buyur. Hatice hala! Vallahi bekle-rim. Sabah kahvesine buyur... Biraz çene çalarız canım... Fakat yine hatırladıkça göreceğimi geliyor. Ne dersin takunyacının kızına... Kah... kah... kah...

(Devamı var)

Ne kadar Alman malı geldi

Alman kleringinin kesilmesinden sonra İktisat Vekâleti gümrüklerde ve yolda bulunan malların miktarını tesbite karar vermişti. Bundan sonraki tetkikata devam edilmektedir.

Son klering vaziyeti esnasında Almanyadan beş milyon 200 bin mark kıymetinde mal geldiği ve ayrıca 65 bin mark kıymetinde malın da henüz gümrüklerde olduğu tesbit edilmiştir. Tetkikat bir müddet daha sürecektir.

AYGIR...

BÜYÜK EDEBİ ROMAN 28

* Pırr... Pırr... için...

MÜELLİFİ: Nizamettin Nazif

Gözünü anahtar deliğinden ayırıp doğrulurken havayı koklar gibi derin derin içini çekti. Sonra, çiğnerlerini boşaltırken sayıklar gibiydi:

— O kakkaha... Bir seneden beri unutamadığım kakkaha...

Sokak kapısı kapanınca doğru pencereye koştu. Odanın kafesi kapalı kalan son penceresine... Ve, alnını dayıyarak baktı!

Tombul hanım önde, kızları arkada, yavaş yavaş Fazlîpaşaya doğru gidiyorlardı. Hepsî siyahlar giymişlerdi; üstlerinde, başlarında bir bakda renk yoktu. Çorapları siyah, iskarpinleri siyah, çarşafı, kısa pelerinlerinin altından kolları gözükken bluzları ve üstün de sol ellerinde tuttıkları eldivenler siyahtı.

— Görenler umacı sanacaklar... diye düşündü. niye böyle hep manastır kaçkını gibi giyiniyorlar! Her halde bu rengin kendilerine çok yakıştığını sanıyorlar. Sonra tuhaf şey... anaları iki dirhem bir çekirdek; kızlar sade mi sade! Çatşafı bizim küçüğün süt anasının çarşafına benziyor. Başlarını da sıkımaşlar... Şu etekliklere bak...

Hakikaten, bu hallerle kızlara şık denemezdi. Kıyafetleri hiç de moda-ya uygun değildi. Yalnız kurduraları, çorapları, eldivenleri pek pahalıya alınmışa benzerlerdi. Tabakasından bir sigara çıkartırken kendine söylendi:

— Ne pasaklılık bu... Halbuki, a-dada, geçen sene, şimdiye kadar gördüğüm bütün kızlardan şık giyinmişlerdi.

(Devamı var)

Teşkilâtı Esasiye Kanunundaki tadilat

— 10 —

MİLLİYETÇİLİK VASFI Arkadaşlar, milliyetçiyiz demekle milliyetçilik bakımından da bugün dünyada kullanılmış çeşitli mânalar vardır. Meselâ, kan milliyetçiliğini tatbik ederler.

Bu nevi milliyetçilik bazı yerlerde aktif ve passif vasıflarla tatbik sahası buluyor. Kendi kanından ve kendi ırkından olmayanları yurt dışına atmak veya yurttaş hakkından mahrum etmek passif bir kan milliyetçiliğinin tatbikidir. Bir de sınırlar aşırı yerlerde hatta kıta ve deniz aşırı yerlerde mevcut ve kendi kanından olan insanların siyasal hudut ve birlik içerisinde girmesini ihtiva eden geniş çerçeveli ıredentist milli-yetçilik fikir ve şekilleri vardır.

Fakat bizim milliyetçiliğimizin ana vasfı ana yasanın diğer hükümlerinde ve cumhuriyet Halk Partisinin rejim prensipleri içerisinde de belirtilmiştir. Beynemi-telci her cereyan milliyetçilik te-lâkkisine muhaliftir.

HALKÇILIK: Arkadaşlar; halkçılık diye yer yüzünde çeşit çeşit teşekküller vardır. Son zamanlar da sol fikirlerin müsterek çalşmaları için yapılan ve halk cephele-

diye isimlenen bir takım siyasal kurumlara raslarız. Bu kelimenin aslı inkılâbın ilk günlerinde partiye ad olarak alınmıştı. Büyük Şef lisani ile daha o zaman yapılmış olan halkçılık tarifi parti progra-mında kemalini bulmuştur. Bu vassıf yurdu imtiyaz iddialarından ve sınıf kavgalarından koruyan büt-yük ehemmiyeti haizdir.

Sonra lâik ve inkılâpçı telâkkiler. Arkadaşlar; lâik telâkkisinin de yalnız nazarı hayatta değil, bilhassa tatbiki sahada da Türkiye'de olan derinlik ve samimilik ile tatbik edildiği yer dünyada yok denebi-lir. Lâisizmi ilim ve politika mevzuu olarak ilk telâffuz eden insan kütelleri bunların bugünkü dev-let şekilleri içinde bile bizde oldu-ğu kadar incelik ve ciddiyetle tak-kip edildiği yer yoktur. Bu mef-humların bizim tatbik şeklimizdeki esas mânaları da gene parti programımızda açıkça yazılıdır.

HALK PARTİSİ VE DEVLET — Dikkat buyurulmuştur ki dev-lete vassıf olacak yeni hükümlerin mânalarını izah edebilmek için hep Parti programından yardım alıyorum. Bunun sebebi açıktır.

dim ya... Beyefendinin dışındaki lerine de koyuyorum.

Zeynep bir gün sabırsızlandı: — Bizim beyin dışardaki işleri hakkında bana da biraz malûmat versen olmaz mı?

Marika, Zeynebin sözlerine hid-detlendi:

— Beyefendi kendi işleri hak-kında hiç kimseye izahat vermeme emretmedi. Bunu duyarsa kovar... Ekmeginden olurum sonra...

Diye cevap verdi. Zeynep merakından kendini yiyordu...

— Bu nasıl bir erkek böyle?.. Diyordu. Her işini karısından saklıyor...

Zeynep bir akşam sofrada kocasını beklerken, Marika da Balık pazarına taze balık almaya gitmişti.

Zeynep, evde yalnız kalınca yerinden fırladı... Nevzadın başı u-cunda duran komidinin küçük çek-mesini açtı...

Bir yığın zarf... Eski mektup-lar... Hesap pusulaları... Notlar ve

YEZİDİN AŞKI VE KERBELÂ FACIASI

Tarihî roman : 116

Yazan : M. Rasim ÖZGEN

Hâşimiler, muhasaradan kurtulup evlerine, mahallelerine döndükleri zaman Mekke'de şenlikler ve bayramlar yapılmıştı..

Ertesi günü, beş arkadaş Kureys reislerinin içtimağ, mahalline gittiler. Zühre, Kâğbeyi tavaftan sonra cemaate döndü:

— Ey Mekke halkı! Biz, refah içinde yaşarken... lezzetli yemekler yerken... güzel elbiseler giyerken, akrabamızdan olan beni Hâşim ve beni Abdülmuttalibin evlâd ve ayaleri ile beraber sefalet içinde yaşamaları, her türlü musibetlere uğramaları vicdana muvafık mıdır? Zavallılar, aklıktan ölecek hale geldiler. Ben, ahname denilen zulüm vesikası ortadan kalkmayınca bir yere gitmem!

Dedi.

Ebu Cehil, bir köşeden:

— Halt ediyorsun. Sen, ahnameyi ortadan kaldırmazsın!

Diye bağırdı.

Bunun üzerine Zemğâ ibni Es-ved, Ebu Cehle:

— Sen halt ediyorsun. Biz, o vesika yazıldığı zaman, içinde ne olduğunu bilmiyorduk!

Diye cevap verip sözünü bitirince Ebulbahteri atıldı ve:

— Zemğâ doğru söylüyor. Zaten ahnamenin yazılmasına biz razı değildik.

Deyince Mutğim:

— Söylenen sözler doğrudur. Bunların hilâfında kim ne söylerse yalandır.

Onları tasdik etti.

Ebu Cehl:

— Anlaşıldı. Bunlar gecedan ittifak etmişler!

Dedi.

Münakaşada, ekseriyet ahname-nin indirilip yırtılmasına taraftar olunca, Mutğim, vesikayı Kâğbeyin duvarından indirdi ve yırttı. Müslümanlarla Hâşimiler, bu suretle muhasaradan kurtuldular. Diğer mahallelerde oturanlar evlerine döndüler. Mekke'de, şenlikler, bayramlar yapıldı.

Cevdet paşanın «Enbiya Kıssası» ismindeki kitabında ise, bu hâdise şöyle anlatılıyor:

«Ahdamemeyi yazan Mansur ibni Akremanen eli kuruyup çolak kaldı. Bir de, ahnameye Allah tarafından güve neğinden bir böcek musallat olarak onda, Allahın isminden başka ne kadar yazı varsa hepsini yiyip mahvetmişti. Ceb-râil gelip onu peygambere haber verdi. O da amcası Ebu Tâlibe söyledi. Ebu Tâlib, hemen Kureysin

C. H. Partisi yeni devletin fikir ve politika kaynağıdır. Parti liberal devletlerde görülen bir çok partilerden biri değildir. Yeni devletin hayatı boyunca derin tecrübeler-le pismiş olan, bünyesinden her zaman devlete esaslar vermiştir. Bu sebeple yeni devlet vasıflarının anlaşılması için bütün âlâkadarlar bugünkü Parti programından istifade edecektir.

Bu değişme teşebbüsünün ehemmiyetini anlamak için söylemeyi lüzumlu gördüğüm bir noktayı daha tebarüz ettirmek isterim. Arkadaşlar, müstakil devlet ve müstakil millet olmak gibi bir ulvî dava

(Devamı var)

bir kaç hatıra defteri. Zeynep ilk önce eline geçen bir hesap pusulasına şöyle bir göz attı:

(1) Yirmi şişe kokain.
(2) 100 paket heroin.
(3) Yarı kilo esrar.
(4) 4 kilo afyon.

Alelhesap 25 lira verilmiştir. Mütebakisi bir ay vade ile ödenecektir.

İmza : Mıgırdıç

Zeynep bu pusuladan hiç bir şey anlamadı. Heroinin ne demek olduğunu Selma hanımdan öğrenmemiş değildi. Fakat bu hesap pusulasının manası ne idi?

Nevzadın kokain veya heroin kullandığını görmediği gibi böyle bir şey de sezmemişti. Zaten bir adam bu kadar zehiri kendi başına nasıl kullanabilirdi?

Zeynep komidinin gözünde buna benzer bir kaç hesap pusulası daha bulmuştu.

Hayretle dudakını bükerek hatıra defterlerinden birini eline aldı.

Nevzat Zeynebin - bir köylü ki-

toplandığı yere gitti ve Muham-medden işittiğini anlattı: «Muham-medin dediği doğru ise siz de insaf ediniz. Aramızdaki tefrika kalk-sın. Eğer dediği yalan ise ben de onu himayeden vaz geçerin!» Dedi. Kureys reisleri bu teklifi muvafık buldular ve derhal ahnameyi getirip baktılar. Gördüler, ki içinde «Kellahume Bismi» ibaresinden başka ne kadar yazı varsa hep mahvolmuş. Bunu görünce Kureys reislerinin hepsi mahcup oldular. Yalnız Ebu Cehl inadında ısrar ettiyse de birşey yapmaya muvaffak olamadı. Reylerin ekseriyeti ile ahname yırtıldı.

Cevdet paşanın, eski din tarihlerinden aldığı bu mağlûmat, hiç şüphesiz, uydurmadır. Bizim hikâyemiz şekil hakikate muvafıktır.

Muhammedin zekâ ve dirayetine bir misal — Nübüvvetin sekizinci senesinde müslümanlar mahsur bulundukları zamanda Bizanslılarla Acemler muharebe ettiler. Acemler, Rumlara galebe eylediler. Bu havadis Mekke'de haber alınınca, Kureysiler memnun oldular. Çünkü Suriye havalisini, hristiyan dininde olan Rumlardan, mecusî olan İranlılar zaptetmişlerdi. Kureysiler, müslümanlara: Görüyorsunuz ya! Rumlar, sizin gibi kitap ehliydiniz. Acemler ise kitapsızdır ve ateşe taparlar. Bunlar, rumlara nasıl galip geldilerse biz de size galebe edeceğiz.

Dediler. Müslümanlar, bu sözlerden ve bu iddialardan müteessir oldular.

Muhammed, müslümanların bu teessürünü görünce, derhal harekete geçti ve Cebraîlin kendisine Allah-tan, bu hususta âyet getirdiğini söyledi. Muhammedin, ileri sürdüğü âyet: «Elim lâm mim gulibetirum» idi. Mağnası: «Rumlar, Mekkeye yakın bir yerde mağlûb oldular. Bu mağlûbiyet bir kaç seneden sonra galibiyete dönebilir. Gerek bundan evvel, gerek bundan sonra galibiyet ve mağlûbiyet işi Allahın elindedir. Allah, rumlara yardım ederek galib edeceği gün, imya-ı ehli ferahlanacaktır. Allah istediğine muvaffakiyet verir.»

Muhammed, müteessir bulunan müslümanlara bu âyeti okuyunca, hepsi sevindiler ve onu, her tarafta okumaya başladılar. Müşrikler, bunu Muhammedin uydurduğunu söylediler. Ebu Bekir, ibni abi Hulî ile bahse girdi. Rumlar, üç sene zarfında İranlılara galebe etmezse Ebu Bekir on deve verecek. Galebe ederse ondan on deve alacak. Muhammed, bu bahsi haber alınca telâş etti ve «bidağ» kelimesinin üç seneden dokuz seneye kadar bir müddet, delâlet ettiğini söyler, gerek Ebu Bekire, bahsin müddetini dokuz seneye iblâğ etmesini tavsiye etti. Ebu Bekir de, gidip hasmını kandırdı. Yüz deve vermecesine bahsi dokuz seneye uzattı. Bu, Muhammedin zekâsına güzel bir mî-saldir.

(Devamı var)

Açık Söz'ün romanı:41

PİNAR BAŞINDA ÖLEN KIZ

Yazan : İskender Fahrettin

— Çok işim var, beyciğim! Dedi, bundan sonra gidip bir kaç nikâh daha kıyacağım. Bana müsaade ediniz de gideyim...

Nevzat sahte imamı bu muvafakiyetinden dolayı hediyesiz bırakmak istemiyordu... Kapıdan çıkarken eline bir kaç lira daha sıkıştırdı:

— Bu arkadaşlığımı hiç unutmayacağım, Cemâl! Haydi uğurlar olsun...

Nevzat, Cemâl çıkarken kulağına ilgilidi:

— Sakın bir yerde boşboğazlık edeyim demiyessin... Vallahi duyarsam, beynini patlatırım!

— Merak etme ağabeyim, biz kaçın kur'asızız?!

Nevzat yüksek sesle Cemâlin ar-

kasından bağırdı: — Haydi uğurlar olsun, imam efendi...

Aradan bir ay geçmişti. Zeynep yeni hayatından çok memnundu.

Nevzat bey her akşam vaktinde evine geliyor, Zeyneple başbaşa kalıyordu.

Nevzat evlendiği günden beri Zeynebi rakı içirmeye alıştırmıştı. Zeynep her akşam rakı sofrasını kendi elile hazırlıyor, güzel me-zelerle donatmış sofranın başında dört gözle kocasını bekliyordu.

Zeynep kocasını zengin bir koyun tüccarı olarak tanımıştı. Nevzadın hüviyeti hakkında hiç kim-seden fazla malûmat alamamıştı.

MEMLEKET POSTASI

Zonguldak'ta bir otobüs uçuruma yuvarlandı

Zonguldak, 9 (Hususi) — İçişleri muayyen vakitlerde Zonguldak'tan Kozlu'ya götürüp getiren Türkîş Sosyetesinin otobüsü, Zonguldak'tan kalkarak 13,30 seferini yaptığı sırada, Kireç ocağı mevkiinde uçuruma yuvarlanmıştır.

Hâdis, otobüsteki yolculardan Kozlu sağlık teşkilâtında hastabakıcı Bayan Sıdıkann, karşıdan gelmekte olan otomobile oğlunu görüp inmek arzusu göstermesi üzerine otobüsün durdurulmasını ve kadının inmesini müteakip olmuştur. Otobüs, karşıdan gelen otomobile geçecek yer vermek üzere yolun sağ tarafında, ke-

nada durmuştur. Fakat bu kısım, yağın yağmurların tesiriyle muayemetini kaybettiği için, anı surette kaymış ve müvazenesini kaybeden otobüs, içindeki yolcular ve şoförle birlikte açuruma doğru yuvarlanmıştır. Araba, üstüste dört beş defa kapaklandıktan sonra, bir toprak seddine dayanıp kalmış, denize kadar yuvarlanmaktan kurtulmuştur.

Bu feci yuvarlanma esnasında otobüsün içinde bulunanlardan Zonguldak Belediye komiseri Bay Haydarın ayağı kırılmış, diğer beş kişi de ağır surette yaralanmışlardır.

Adanada kadaastro faaliyeti

Adana (Hususi) — Belediye inar planına dahil bulunan Cemal paşa mahallesinin belediye planları zemini tatbikatı yapılmasına başlandı. Bu suretle hakın pek karışık olan bu sahadaki mülklerinin tesbitine kadaastro şimdiye kadar yaptığı sahalarda gerek hazine, gerek hazine, gerek evkafa senetsizden bir çok mülkler çıkarmış kıymat tutarı 70,000 kûsur liraya baliğ olmuştur.

Keza yeni istasyon karşısında ve kurtuluş mahallesinde de aynı şekilde faaliyetine devam etmektedir.

Şimdiye kadar yerleri belli olmayan bir çok kimselerin mülkleri meydana çıkarılmış ve bu suretle ileride hadis olacak dava ve münasabaların önü alınmıştır.

Adanada ziraat mücadele teşkilâtı çalışıyor

Adana, (Hususi) — Bölgemiz Ziraat mücadele teşkilâtı ilkbaharda pamuk tarlalarının ilaçlanmasına başlayacaktır.

Krozof Varis mücadelesine ehemmiyetli bir surette meşğul olmaktadır.

İlkbaharda pamuk mücadelesi için 14 adet 12 farmar ve bir adet yirmi farimalık pülverizatör getirilmesine karar verilmiştir. Taratturk tozu ile sürmeğe mahsus makine de getirilecektir. Ayrıca 800 ton da ilaç getirilecektir.

Gümüş Paralar

Yeni paraların taklitleriyle asılları arasındaki farklar

Yeni basılan gümüş eli ve yüz kurşunlukların kalplarının son günlerde piyasada ehemmiyetli miktarda arttığını görüldüğünü haber vermiştik.

İzmir ve Balıkesir ve civarındaki bazı şehirlerde de kalp paralarına rastkeldiği bildirilmektedir.

Tevkif edilecek kalpazanlar hakkında Türk Ceza Kanunun 16 maddesi tatbik edilecektir.

Bir muharririmiz Darphaneye giderek bu hususta etrafı malumat toplamış, kalp ile sahif gümüş paraların arasındaki mümeyiz farkları tesbit etmiştir:

— Kalp paralarla sahif paralar arasındaki en mühim fark, bilhassa şudur: Hakiki gümüş paraların kenarlarında dikkat edildiği takdirde (T. C.) rümuzu vardır. Ve bu rumuz gümüş 50 ve 100 kurşunluk kenarlarındaki turtukların arasında 4 tanedir. Halbuki taklit paralarda bu yoktur... ve yapılamamaktadır.

2 — Bazı taklit paralar üzerinde bulunan Atatürk resmi, sağ tarafa bakmaktadır. Sahiflerde ise bu cihet daimi soldur.

3 — Taklit paraların renklerinde göze çarpan bir durgunluk vardır. Hakiki gümüş paralarda renk daimi parlaktır.

4 — Vezin itibarile taklitler daha hafiftir. Fakat bu, hemen hemen farkedilmeyecek kadar azdır.

5 — Taklit paralar, yere vuruldukları zaman zemin, tahta da olsa, donuk bir ses çıkarmaktadır. Hakiki gümüş paraların yere vuruldukları zaman çıkardığı ses tandır.

Inhisar memurları hakkındaki kanun

Inhisarlar memur ve müstahdemlerine ait nazırlanan barm kınımları yeni teşkilât kanunu projeli teklif edilmek üzere Ankara'ya gönderilmiştir.

Projede memurlar 19 dereceye ayrılmışlardır. Celvelde en yukarı maaş 800 en aşağı 33 liradır.

Kanun 937 Haziranından itibaren tatbik edilecek ve memurlar iki senede bir muntazamen zam görecektir.

Terbiye Filmleri

Sinemalarda çocuklara mahsus faydalı filmler gösterilecek

Şehir tiyatrosunun, çocuk tiyatrosu kısmı çok rağbet bulmaktadır. Haftanın muhtelif günleri, tiyatroya, sıra ile bütün ilk mektep talebeleri götürülmektedir. Bura da, çocuklarımız, şimdiye kadar bir çok terbiyevi piyesler gösterilmiş, çocukların ruhi bünyeleri haftanın muayyen günleri çocuklara mahsus terbiyevi filmler göstererek birer çocuk seansa tertip üzerinde çok iyi tesirler yapılmıştır.

Şehrimizdeki sinemaların da, etmeleri için tetkikler ve teşebbüsler başlamıştır. Sinema ile, çocuğun ruhu üzerinde daha çok müessir olunabileceği anlaşılmaktadır. Çünkü çocuklar, sinemaya karşı daha çok alaka ve teccüss göstermektedirler.

Terbiyevi filmler gösterilmeğe başlandıktan sonra, 18 yaşından aşağı olan çocukların, diğer filmleri görmemeleri için, daha sıkı bir kontrol yapmak imkânı hasıl olmaktadır.

Bugün, Maarif muhitinde alâ kadar kimseler, sinemalarda gösterilen aşk ve alaka filmlerinin çocuk ruhiyatı üzerinde çok fena tesirler yaptığını ileri sürmektedirler.

Hükümet te, sinemalar hakkındaki bir kanun hazırlamaktadır. Bu kanunla, gösterilecek filmler hakkında bir çok kayıtlar konmaktadır.

Deniz İdaresi Müdürü Ankara'da

Deniz yolları idaresi müdürü Bay Sadettin dün Ankara'ya gitmiştir. Bay Sadettin İktisat ve Vakâletile, Almanya'ya işmarlan vapurlar etrafında temaslarda bulunacaktır.

Konferanslar

Eminönü Halkevinden: Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların dokuzuncusu 11/3/1937 Perşembe günü saat 17,30 da Evimizin Cagaloğlundaki merkez salonunda mimar Bay Kemal Altan tarafından (Anadoludan Rumeliye geçen ilk eserlerimizin izleri) mevzuu üzerinde verilecektir.

Bartın Halkevi Komiteleri Yenilendi

Bartın (Hususi) — Halkevimizin ikinci çabıma yılının sona ermesi münasebetile Halkevi komiteleri yenilenmiştir. Akşam saat 20 de, toplantı, Halkevi başkanı Kemal Samancoğlunun bir söylevile açılmıştır. Halkevi başkanı, Halkevini iki yıllık çalışmalarını hulâsa olarak anlatmış ve komitelerin aleyh'usul yeniden seçilmesi icap ettiğini izah ederek bu seçimin işareti rey ile yapılmasını teklif etmiştir. Teklif kabul edilerek seçimler yapılmıştır.

Bundan sonra Halkevi gösterit şubesi gençlerinin hazırladıkları Kartal piyesi, sonra Şer'iye Mahkemesi isimli komedi temsil edilmiştir. Gençler, bilhassa genç bayanlar rollerinde ayrı ayrı muvaffakiyet göstermişler ve sık sık alkışlanılmışlardır.

İki piyes arasında M. Ali Çamhca tarafından kemanla alafranga müzik parçaları çalınmış ve şair Celâl Bora tarafından kendi yazdığı «Atatürk Çocukları» şiiri okunmuştur.

Kocasını öldüren kadın mahkûm oldu

Zonguldak, (Hususi) — Bartın Çanakçılar köyünden kocası muhtar Tahiri öldürmekten suçlu Hatice'nin bura ağır ceza mahkemesinde görülmekte olan muhakemesi sona ermiş ve Tahiri'nin «faili müstakilli belli olmayacak surette» öldürülmesinden dolayı, Hatice'nin on sene müddetle ağır hapse konulmasına karar verilmiştir.

Bahçede Bir cinayet

Bahçe (Hususi) — Muhabirimiz den) — Aşağı Kardere köyünden Mustafa oğlu Hamza aynı köyden komşusu Mustafanın evinin yanındaki çalıktan çalı keserken, Mustafa o çalıların kendisine ait olduğunu ve kesmemesi Hamza'ya söylemesi ve onun da bu sözleri dinlemeden kesmeğe devam etmesi üzerine aralarında bir kavga çıkmıştır. Kavga arasında Hamza, tahta ile Mustafanın kafasına vurmuş ve sağ böğründen de hançerle yaralayarak öldürmüştür ve kaçmıştır.

Müddeiumumi hâdiseye el koymuş ve otopsi yapıldıktan sonra cenazenin gömülmesine izin verilmiştir.

Poliste

12 yaşında Katil!

12 yaşında bir çocuk arkadaşını caki ile yaraladı

Dün akşam saat 7 de Kumkapıda, Patrikhane sokağında 12 yaşında iki çocuk arasında bir cinayet işlenmiştir.

Aynı semtte oturan Garbis kendi yaşındaki arkadaşını, oyun esnasında çıkan bir kavga neticesinde sustalı çakı ile ağır surette yaralamıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmış, küçük carih yakalanmıştır.

Öldü

Adapazarından tedavi için İstanbul'a gelen ve İskenderiye otelinde kalan Ahmet oğlu Mehmet, veremden ölmüştür.

Fener temsil kolu operete başladı

1931 yılındanberi Fener parti binasında çalışan Feneryılmaz klübü temsil kolu nihayet operet temsillerine başlamıştır. Temsil kolu şimdiye kadar İstiklâl, Yarım Osman, Kahraman, Kızılçaglayan, Küyden gelen ses, Kan borcu gibi millî piyesleri muvaffakiyetle oynamıştır.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 plâkla Türk musiki, 12,50 havadis, 13,05 muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 son.

Akşam neşriyatı: 18,30 plâkla dans musiki, 19,30 Çocuk Esirgeme kurumu namına konferan Doktor Şükrü Hazım, 20,00 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları, 20,30 B. Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve Halk şarkıları, 21,15 orkestra 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,35 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23,00 son.

BORSA - PİYASA

10-3-1937

	Açılış	Kapanış
Londra	615.	614.
Newyork	0, 79475	0,7955
Paris	17, 375	17,395
Milano	15, 1010	15,1335
Brüksel	4, 7125	4,7244
Atina	59, 025	59,1696
Cenevre	3, 4817	3,4894
Sofya	64, 715	64,8210
Amsterdam	1, 4525	1,4550
Prag	22, 7642	22,8013
Viyana	4, 2357	4,2425
Madrid	11, 4950	11,5150
Berlin	1, 9750	1,9792
Varşova	4, 1870	4,1938
Budapeşte	4, 39	4,3975
Bükreş	108, 6175	108,795
Belgrad	34, 6440	34,69
Yokohama	2, 7875	2,7925
Moskova	24, 415	24,375
Stokholm	3, 1536	3,1588

	Alış	Satış
1 Sterlin	12,50	12,50
1 Dolar	123.	126.
20 Frank	111.	114.
20 Lire	120.	125.
20 Belçika Fransı	80.	84.
20 Drahmi	18.	18.
20 İsviçre Fransı	565.	575.
20 Leva	20.	23.
1 Florin	63.	63.
20 Kron Cek	70.	75.
1 Şilin Avusturya20.	—	23.
Pezeta	—	—
1 Mark	25.	28.
1 Zloti	20.	22.
1 Pengo	21.	23.
20 Ley	11, 50	11, 50
20 Dinar	48.	52.
Yen	—	—
1 Kron İsveç	30.	32.
1 Altın	1037.	1038.
1 Banknot	246.	247.

	Açılış	Kapanış
İş Bankası Mü.	—	—
" " N.	—	—
" " Ha.	—	—
Anadolu şm. 60 0/0 Peşin	22,60	22,60
" " yüzde 60 0/0 Vadeli	—	—
" " 100 de 100	—	—
Aslan çimento 14,60	14,60	—
Merkez Ban.	—	—

	Açılış	Kapanış
Türk Borcu I Peşin	—	—
" " I Vadeli 19,70	19,50	—
" " II Peşin	19,10	19,10
" " II Vadeli	—	—
" " III Peşin	18,80	18,80
" " III Vadeli	—	—
Ergani	—	—
Sivas Erzurum I	—	—
" " II	—	—
" " III	—	—
Şark şim.	—	—
Yüzde 5 Hazine	—	—
" 2	73,50	73,50

	Açılış	Kapanış
Anadolu Pe. I	39,80	39,80
" Va. I	—	—
" Pe. II	39,80	39,80
" Va. II	—	—
" Pe. III	—	—
" Va. III	—	—
Müessil Pe.	—	—
" Va.	42,50	42,50

1355 Hacı Zihice	27
1352 Rumî Şubat	26

Yıl 1937, Ay 3, Gün 70, Kasım 124

11 Mart Perşembe

Vakitler	Vasatı	Ezanı
Güneş	6 19	12 08
Öğle	12 24	6 13
İkindi	15 24	9 30
Akşam	18 11	12 00
Yatsı	19 41	1 30
İmsak	4 40	10 29

SİNEMA

BEYOĞLU

SARAY : Kızlar mektebi ve cinayete harp : Savoy otel 217

TÜRK MELEK : Sevişmek arzusu : Son casuslar

SAKARYA : Gece yarısı yıldızı ve aşık şükranı : Saadetin sensin

YILDIZ SÖMER : Kadınların sırrı : Zafer günü

ALKAZAR TAN : Denizler perisi ve bir Mayıs gecesi

ŞİK : Ehlî-alip muharebeleri : Kemanlar çalarken ve Memnun kâfile

ŞARK : Foli Berjer ve Beklenmeyen şahit : Ateş kraliçesi ve Şafakta silâh sesleri

ASRİ : Yıldırım kaptan, Ku'araça ve Nakaud

ASTORYA : Kan kardeşler ve Parisli şantöz

CUMHURİYET: Rus-Japon harbi ve Çingeneler gecesi

FERAH : Hortlak : Küçük şarkıcı Al-Jolson ve Denizaltı kahramanları

MİLLİ : Samson ve İnsan kaçakçıları

HİLAL AZAK : Sefiller (Türkçe sözleri) ve Deniz kızı Eftalya

ALEMDAR : İşte bahriyeliler

KEMALBEY : ÜSKÜDAR : Ehlisâlip muharebeleri

BAKIRKÖY : Yeşil domino

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

Yeni Neşriyat: Yeni Türk

Eminönü Halkevinden: Eminönü Halkevi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Yeni Türk) ün (51) inci sayısı çıkmıştır.

11 - 3 - 1937
Perşembe
günü
akşamı 20.30 da
ÜMIT
5 perde
Yazan: H. Bernstei.
Türkçeye
çeviren:
Halit Fahri

Fransız tiyatrosu operet kısmı

11 - 3 - 1937 Perşembe günü
akşamı saat 20,30 da
DELİDOLU
Yazan: Ekrem Reşit
Müzik: Cemal Reşit

İstanbul komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlanları
İstanbul komutanlığı birlikleri için 2500 kilo domates salçasını üstenci nam ve hesabına açık eksiltim e ile ihale 24/3/1937 Çarşamba günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 575 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonunda görülebilir. İsteklillerinin 43 liralık teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (1238)

Gülhane hastahanesi laüoratu varlarının 116 kalem köhne âlât ve malzemesi açık arttırma ile ihalesi 26/3/1937 Cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 1145 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklillerinin 86 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (1239)

Hava Yolları Devlet İşletme İdaresinden:

1 — Ankara - İstanbul arasında işliyen yolcu ve posta tayyarelerimizin hareket saatleri aşağıda yazılmıştır.

	Kalkış	Varış
	S. D.	S. D.
Ankaradan	10 00	11 50 İstanbula
İstanbuldan	15 00	16 50 Ankaraya

2 — Bilet satan acentelerimiz:

A — Ankarada Bankalar caddesinde P.T.T. Genel direktörlüğün binasında Telefon numarası 3682

B — İstanbulda - Karaköy - P. T. T. Şubesi binasında. Telefon numarası 41137.

3 — Yolcularımız zı şehirden meydana parasız nakleden idare otobüsümüz:

Ankarada-acente binası önünden saat 9.30 da

İstanbulda-acente binası önünden saat 14 de hareket eder.

4 — Bilet ücretleri:

Ankara-İstanbul gidiş 22 lira

" " " 4 lira "3 yaşına kadar çocuklar için."

" " " 12 lira "3-7 yaş arasındaki çocuklar için."

15 gün zarfında muteber olmak üzere "gidiş - dönüş" bileti için yüzde yirmi tenzilat yapılır.

Sayın yolcularımıza ilân olunur. "532, "1336"

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (13.200) lira olan 30 milyon boş bilet kartonu 23-3-1937 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (990) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmi gazetesinin 7-5-1936 gün ve 3297 No. lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (12

